

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

HISTORIA

KL. III GIMNAZJUM

OCENA NIEDOSTATECZNA

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, jeżeli:

- nie opanował wiedzy i umiejętności przewidzianych na ocenę dopuszczającą,
- nie wykonuje zadań i poleceń nauczyciela,
- nie uczestniczy aktywnie w lekcji,
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego,

- nie przewycięża trudności,
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu i nauczyciela, odrzuca pomoc nauczyciela i kolegów z klasy.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który potrafi przy pomocy nauczyciela wyjaśnić pojęcia i zagadnienia z następujących działów:

- zna i wyjaśnia pojęcia: parowóz, alfabet Morse'a, migracja, urbanizacja, kapitalista, robotnik, strajk, bezrobocie, maszyna parowa, kapitalizm,
- wymienia nowe wynalazki techniczne w XIX wieku.
- charakteryzuje sztukę XIX wieku: romantyzm,
- zna zasady i postanowienia kongresu wiedeńskiego,
- zna cele zawarcia Świętego Przymierza,
- zna i stosuje pojęcie: węglarze,
- zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1822 r., 1830 r.
- zna i posługuje się pojęciem: Wiosna Ludów,
- przedstawia postaci: Ludwika Napoleona Bonapartego, Franciszka Józefa I, Lajosa Kossutha,
- zna i posługuje się datą: 1848 r.
- potrafi opisać przyczyny i skutki rozpadu Świętego Przymierza,
- zna i wyjaśnia pojęcie: wojna krymska,
- zna i posługuje się datami: 1822 r., 1853 r., 1856 r.,
- przedstawia postanowienia kongresu wiedeńskiego, uwzględniając jego decyzje w sprawie polskiej,
- przedstawia postaci: Waleriana Łukasińskiego, Ksawerego Druckiego-Lubeckiego, Hipolita Cegielskiego,
- zna i stosuje pojęcia: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie.
- wymienia przyczyny klęski powstania listopadowego,
- wyjaśnia pojęcia: Cytadela - X pawilon, namiestnik powstania, noc listopadowa, Statut Organiczny, „noc paskiewiczowska”,
- wyjaśnia przyczyny Wielkiej Emigracji po powstaniu listopadowym,
- wyjaśnia pojęcia: emigracja, Hotel Lambert, emisariusze, Towarzystwo Demokratyczne Polskie, Gromady Ludu Polskiego, Wielki Manifest,
- sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie krakowskie i rabację galicyjską,
- wskazuje na mapie obszar objęty wydarzeniami związanymi z rabacją galicyjską,
- zna przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej,
- wyjaśnia pojęcia: rabacja, powstanie,
- przedstawia postaci: Wiktora Heitmana, Franza Stadiona, Józefa Bema, Henryka Dembińskiego, Ludwika Mierosławskiego, Franciszka Sznajdego, Wojciecha Chrzanowskiego,
- zna i stosuje pojęcie: uwłaszczenie.
- wymienia miasta na ziemiach polskich, w których działały szkoły wyższe,
- wyjaśnia pojęcie: Wielka Emigracja,
- wymienia przedstawicieli literatury romantycznej: Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Zygmunta Krasińskiego, Cypriana Kamila Norwida.
- definiuje pozytywizm i jego znaczenie,
- potrafi wymienić nowe środki transportu i korzyści, jakie przyniosło ich wynalezienie,
- potrafi wymienić najważniejsze odkrycia i wynalazki drugiej połowy XIX wieku,
- wyjaśnia pojęcie: kultura masowa oraz wyjaśnia, co wpłynęło na jej rozwój,
- zna i posługuje się pojęciami: analfabetyzm, aseptyka, pasteryzacja,
- przedstawia postać: Ludwika Pasteura,
- zna i wyjaśnia pojęcia: realizm, impresjonizm, ekspresjonizm, kubizm, futurizm, abstrakcjonizm.
- opisuje w jaki sposób walczono o poszerzenie prawa wyborczego.
- wyjaśnia rolę Piemontu w procesie zjednoczenia Włoch,
- potrafi wymienić polityków włoskich, którzy przyczynili się do zjednoczenia Włoch: król Sardynii Wiktor Emanuel II, premier Camillo Cavour, Giuseppe Garibaldi,
- wyjaśnia i stosuje pojęcia: autonomia, dwuprzymierze, sojusz trzech cesarzy, Niemiecki Związek Celny,
- przedstawia postaci: Wilhelma I, Ottona von Bismarcka, Franciszka Józefa I,
- zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1864 r., 1866 r., 1867 r., 1870 r., 1871 r.,

- zna wydarzenie z 18.01.1871 r.
- wyjaśnia przyczyny i skutki ekspansji kolonialnej państw europejskich,
- wyjaśnia i stosuje pojęcie: imperializm europejski,
- zna i wyjaśnia pojęcia: kolonializm, ekspansja, imperializm, protektorat, dominium.
- zna i posługuje się pojęciami: abolicjoniści, secesja,
- zna i wyjaśnia daty: 1863 r., 1865 r.,
- przedstawia postaci: Abrahama Lincolna, Ulissesa Granta, Roberta Edwarda Lee.
- wymienia czynniki, które zadecydowały o szybkiej modernizacji i uprzemysłowieniu Japonii w 2. połowie XIX wieku,
- wymienia przyczyny i skutki rewolucji 1905 r. w Rosji,
- zna i wyjaśnia pojęcia: narodnicy, bolszewicy, mienszewicy, дума państwowa,
- przedstawia postaci: Aleksandra III, Włodzimierza Iljicza Uljanowa (Lenina), Mikołaja II.
- wymienia przywódców i nazwy organów stojących na czele „czerwonych” i „białych”,
- zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1851 r., 1858 r., 1862 r.,
- przedstawia postaci: Aleksandra Wielopolskiego, Andrzeja Zamoyskiego, Jarosława Dąbrowskiego,
- zna i stosuje pojęcia: stan wojenny, „czerwoni”, „biali”, rząd cywilny,
- przedstawia przyczyny, przebieg i charakter powstania styczniowego,
- zna i posługuje się pojęciami: branka, uwłaszczenie,
- przedstawia postaci: Mariana Langiewicza, Romualda Traugutta, ks. Stanisława Brzóska,
- zna i wyjaśnia znaczenie daty: 22/23.01.1863 r.,
- wymienia główny ośrodek rozwoju kultury polskiej,
- wyjaśnia proces germanizacji w zaborze pruskim,
- zna i wyjaśnia pojęcia: rusyfikacja, pozytywizm, lojalizm, germanizacja, Hakata, trójlojalizm, Kulturkampf, rugi pruskie,
- przedstawia postaci: Aleksandra Świętochowskiego, Agenora Gołuchowskiego,
- zna partie: I i II Proletariat,
- zna przyczyny powstania ruchu ludowego na terenie Galicji,
- przedstawia postaci: Józefa Piłsudskiego, Wincentego Witosa, Romana Dmowskiego, Stanisława Stojalowskiego, Bolesława i Marię Wysłouchów, Jana Stapińskiego,
- zna i posługuje się datami: 1905 r., 1906 r.
- wymienia główny ośrodek kultury,
- potrafi wymienić nowe kierunki w literaturze polskiej,
- zna pojęcia: impresjonizm, symbolizm,
- przedstawia najwybitniejszych przedstawicieli literatury: Bolesława Prusa, Elizę Orzeszkową, Henryka Sienkiewicza, Kazimierza Przerwę-Tetmajera, Jana Kasprowicza, Stefana Żeromskiego, Władysława Reymonta,
- przedstawia najwybitniejszych przedstawicieli sztuki: Jana Matejkę, Juliusza Kossaka, Maksymiliana Gierymskiego, Leona Wyczółkowskiego, Juliana Fałata, Aleksandra Gierymskiego, Stanisława Wyspiańskiego.
- zna i wyjaśnia pojęcia: trójprzymierze, trójporozumienie, wojna błyskawiczna, „kocioł bałkański”, Ententa - serdeczne porozumienie,
- zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1881 r., 1882 r., 1894 r., 1904 r., 1907 r.
- wymienia główne fronty I wojny światowej,
- opisuje wydarzenie z 28.06.1914 r.,
- zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 11.11.1918 r., 28.06.1919 r.,
- zna i posługuje się pojęciami: państwa centralne, system wersalski, wojna pozycyjna, wojna podwodna.
- zna okoliczności wybuchu wojny domowej w Rosji,
- zna i stosuje pojęcia: okres dwuwładzy, tezy kwietniowe, Rada Komisarzy Ludowych, wojna domowa, rewolucja październikowa, bolszewik,
- przedstawia postaci: Lenina, Ławra Karniłowa, Lwa Trockiego, Feliksa Dzierżyńskiego.
- wymienia dwie orientacje polityczne ukształtowane przed wybuchem I wojny światowej w społeczeństwie polskim,
- zna i wyjaśnia okoliczności powstania Legionów Polskich
- przedstawia postaci: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego.
- przedstawia postaci: Józefa Dowbór-Muśnickiego, Józefa Hallera, Ignacego Paderewskiego, Thomasa Woodrowa Wilsona, Mikołaja II,
- zna datę i przyporządkowuje jej odpowiednie wydarzenie: 11.11.1918 r.

OCENA DOSTATECZNA

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który zna podstawowe pojęcia, zagadnienia i umiejętności z następujących działów:

- wymienia charakterystyczne cechy rewolucji przemysłowej,
- podaje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków procesu uprzemysłowienia, w tym dla środowiska naturalnego,
- zna najważniejszych twórców romantyzmu w dziedzinie malarstwa europejskiego: Eugena Delacroix, Caspara Davida Friedricha, Wiliama Turnera
- zna i stosuje pojęcia: równowaga sił, legitymizm, Święte Przymierze,
- zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1814 r., 1815 r.,
- wskazuje na mapie Królestwo Polskie, Rzeczpospolitą Krakowską, Wielkie Księstwo Poznańskie, Związek Niemiecki, Królestwo Niderlandzkie.
- wyjaśnia główne założenia idei liberalizmu, konserwatyzmu, socjalizmu oraz idei narodowych w Europie w 1. połowie XIX wieku,
- zna przyczyny kryzysu gospodarczego i politycznego pod koniec pierwszej połowy XIX wieku w Europie,
- wymienia przyczyny rewolucji lutowej we Francji,
- opisuje przebieg Wiosny Ludów w Austrii i w Niemczech,
- zna przyczyny wybuchu powstania na Węgrzech,
- zna okoliczności powstania Królestwa Polskiego oraz charakteryzuje jego ustrój i terytorium,
- zna i wymienia tajne związki powstałe na ziemiach Królestwa Polskiego w 1. połowie XIX wieku: Związek Filaretów, Towarzystwo Patriotyczne, Panta Koina,
- wymienia daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1823 r., 1842 r.,
- sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie listopadowe,
- przedstawia przyczyny, przebieg i upadek wybuchu powstania listopadowego,
- opisuje przebieg wojny polsko-rosyjskiej,
- przedstawia postaci: Piotra Wysockiego, Mikołaja I, Józefa Chłopickiego, Jana Skrzyneckiego, Jana Krukowieckiego, Iwana Paskiewicza, Emilii Plater,
- wymienia daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 29/30.11.1830 r., 25.01.1831 r., 26.05.1831 r.
- charakteryzuje główne nurty i postaci Wielkiej Emigracji,
- przedstawia postaci: Adama Czartoryskiego, Joachima Lelewela, Szymona Konarskiego, Edwarda Dembowskiego, Henryka Kamieńskiego, Piotra Ściegiennego, Wiktora Heltmana,
- objaśnia znaczenie Wielkiej Emigracji dla kultury polskiej.
- zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 22.04.1848 r., 9.05.1848 r.,
- potrafi wymienić najważniejsze osiągnięcia z dziedziny kultury w Królestwie Polskim,
- przedstawia postaci: Stanisława Staszica, Juliana Ursyna Niemcewicza, Samuela Bogumiła Lindego, Wojciecha Bogusławskiego, Fryderyka Chopina, Antonia Corazziego, Joachima Lelewela, Tytusa Działyńskiego, Józefa Maksymiliana Ossolińskiego, Aleksandra Fredry,
- wyjaśnia znaczenie teorii ewolucji dla nauki,
- wyjaśnia pojęcie: druga rewolucja przemysłowa,
- potrafi wymienić wynalazki, które zrewolucjonizowały przekazywanie informacji,
- zna i wyjaśnia pojęcia: monopół, kartel, korporacja, akcje,
- przedstawia postaci: Grahama Bella, Guglielmo Marconiego, Karola Darwina.
- opisuje zmiany w poziomie życia różnych grup społecznych w drugiej połowie XIX wieku,
- potrafi scharakteryzować zmiany w sferze ubioru, odżywiania, komunikacji, poprawy sytuacji zdrowotnej, zmiany obyczajowości,
- opisuje na czym polegało unowocześnienie miast,
- zna datę: 1896 r.
- wymienia nazwiska najwybitniejszych twórców w dziedzinie malarstwa 2. połowy XIX w. i początku XX w.: Jeana-Francoisa Milleta, Gustave'a Courbeta, Honore Daumiera, Paula Cezanne'a, Paula Gauguina, Vincenta van Gogha, Gustawa Klimta, Alfonsa Muchy, Henry'ego Mattise'a, Edwarda Muncha, Pabla Picassa, Umberta Boccioniego, Wasyla Kandinsky'ego,
- wymienia postać najwybitniejszego przedstawiciela dziedziny architektury: Antonio Gaudiego,

- potrafi opisać systemy ustrojowe państw europejskich w 2. połowie XIX wieku i na początku XX wieku,
- wskazuje główne przyczyny powstania i rozwoju ruchu socjalistycznego,
- przedstawia postacie: Karola Marksa, Leona XIII,
- wyjaśnia znaczenie dat: 1859 r., 1860 r., 1861 r., 1866 r., 1870 r.
- potrafi wskazać na mapie etapy zjednoczenia Włoch,
- wymienia cele i etapy zjednoczenia Niemiec,
- sytuuje w czasie i przestrzeni wojny Prus z Austrią i Francją,
- potrafi wskazać na mapie etapy zjednoczenia Niemiec,
- wyjaśnia, na czym polegała monarchia dualistyczna,
- wymienia przyczyny przekształcenia Cesarstwa Austriackiego w monarchię austro węgierską,
- wskazuje na mapie posiadłości kolonialne Wielkiej Brytanii,
- charakteryzuje skutki ekspansji kolonialnej państw europejskich,
- wymienia i charakteryzuje typy kolonii,
- potrafi wymienić kontynenty, na których w drugiej połowie XIX wieku istniały kolonie państw europejskich,
- opisuje przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych,
- omawia rozwój Stanów Zjednoczonych do 1. połowy XIX wieku,
- przypisuje do dat 1861-1865 odpowiednie wydarzenie i wyjaśnia jego znaczenie,
- wymienia partie, które powstały w Rosji w końcu XIX i na początku XX wieku,
- zna i stosuje pojęcia: shogun, kadeci,
- przypisuje do daty 22.01.1905 r. odpowiednie wydarzenie i wyjaśnia jego znaczenie,
- potrafi omówić rolę Kościoła w walce o zachowanie tożsamości narodowej.
- wyjaśnia skutki reform posewastopolskich,
- sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie styczniowe,
- zna i wyjaśnia przyczyny upadku powstania i jego skutki,
- wymienia daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 14/15.01.1863 r., 2.03.1864 r.
- zna i wyjaśnia daty: 1886 r., 1894 r.,
- potrafi wskazać na mapie okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim.
- charakteryzuje sytuację w zaborze rosyjskim,
- wyjaśnia, na czym polegała praca organiczna,
- zna i wyjaśnia skróty partii politycznych: (PPS), (SDKPiL), (PPSD), (PSL),
- zna i wyjaśnia daty: 1893 r., 1882 r., 1892 r.
- wymienia i przedstawia główne nurty polityczne powstałe pod zaborami w końcu XIX wieku,
- opisuje rolę kultury pod zaborami,
- zna i wyjaśnia pojęcia związane z architekturą: eklektyzm, secesja,
- charakteryzuje życie codzienne na ziemiach polskich zarówno na wsi, jak i w mieście,
- zna i posługuje się pojęciami: pozytywizm, modernizm,
- omawia przyczyny wojen bałkańskich oraz ich skutki dla sytuacji w Europie,
- potrafi przedstawić plany wojenne Niemiec przed I wojną światową,
- charakteryzuje przyczyny wybuchu I wojny światowej,
- omawia charakter działań wojennych i zastosowanie nowych rodzajów broni,
- potrafi opisać skutki społeczne i gospodarcze I wojny światowej,
- zna datę i okoliczności podpisania traktatu w Wersalu,
- wyjaśnia przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji,
- sytuuje w czasie i przestrzeni rewolucję lutową oraz rewolucję październikową,
- potrafi ocenić rolę Lenina w przejęciu przez bolszewików władzy w Rosji,
- zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 15.03.1917 r., 3.03.1918 r.,
- wymienia pierwsze polskie formacje wojskowe,
- zna i stosuje pojęcia: koncepcja trialistyczna, Legiony Polskie, Komitet Narodowy Polski, bajońscy, Legion Puławski, Brygada Strzelców Polskich,
- potrafi opisać okoliczności wydania Aktu 5 listopada (1916 r.) i wyjaśnić jego znaczenie dla sprawy polskiej,
- zna i wyjaśnia pojęcia: Polskie Siły Zbrojne, Komitet Narodowy Polski, Rada Regencyjna, legion, Błękitna

Armia,

OCENA DOBRA

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który samodzielnie wyjaśnia najważniejsze pojęcia i zagadnienia omówionych tematów lekcyjnych. Posiada wiedzę i umiejętności z następujących działów:

- charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia wynalazców w XIX wieku: Alessandro Volty, Hansa Oevsteda, Andrei Ampera, Samuela Morse'a, Georga Ohma, Michaela Faradaya, Johna Daltona, Jana Berzeliusa, Roberta Fultona, Georga Stephensona.
- zna i wyjaśnia pojęcie: neogotyki
- zna i wyjaśnia pojęcie: „koncert mocarstw”,
- wyjaśnia zasadę wieczystej neutralności Szwajcarii,
- wskazuje na mapie postanowienia kongresu wiedeńskiego dotyczące zmian terytorialnych w Europie w XIX wieku,
- wyjaśnia przyczyny wybuchu rewolucji lipcowej we Francji, powstania w Grecji oraz powstania niepodległościowego w Belgii,
- zna datę: 1852 r.,
- wskazuje konsekwencje Wiosny Ludów w Austrii i Niemczech.
- przedstawia postaci: Simona Bolívara, Jamesa Monroea,
- zna i wyjaśnia doktrynę Monroego.
- zna przyczyny wojny krymskiej,
- potrafi wskazać na mapie zmiany w układzie państw kolonialnych w połowie XIX wieku,
- charakteryzuje i wskazuje różnice programowe w działalności tajnych związków na ziemiach Królestwa Polskiego,
- wskazuje na mapie nowy układ granic państw zaborczych na ziemiach polskich po kongresie wiedeńskim,
- potrafi wskazać na mapie państwa, na terenie których znaleźli się Polacy w czasie Wielkiej Emigracji,
- potrafi opisać przygotowanie oraz przebieg powstania krakowskiego z 1846 r.,
- przedstawia postaci: Ludwika Mierosławskiego, Jakuba Szeli, Edwarda Dembowskiego,
- wymienia daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 21/22.02.1846 r., 18/19.02.1846
- wyjaśnia pojęcie: internowanie.
- potrafi scharakteryzować przebieg Wiosny Ludów na ziemiach polskich w zaborze austriackim oraz pruskim,
- wyjaśnia, jakie było znaczenie szkół wyższych dla polskiego życia kulturalnego i społecznego,
- przedstawia skutki przewrotu technicznego i postępu cywilizacyjnego dla środowiska naturalnego,
- przedstawia postać: Georges'a--Eugene'a Haussmanna.
- charakteryzuje i rozpoznaje nowe nurty w sztuce i nowe style w architekturze,
- potrafi wymienić czego domagały się sufrażystki i jakimi metodami o to walczyły,
- zna i posługuje się pojęciami: konstytucja okrojowana, republika, monarchia parlamentarna, monarchia konstytucyjna, partia polityczna, syjonizm,
- wymienia podziały w obrębie ruchu socjalistycznego,
- charakteryzuje stanowisko Kościoła katolickiego wobec kwestii robotniczej,
- wymienia cele i etapy zjednoczenia Włoch,
- charakteryzuje proces zjednoczenia Włoch,
- charakteryzuje proces zjednoczenia Niemiec,
- opisuje skutki zjednoczenia Niemiec dla sytuacji politycznej w Europie,
- potrafi wymienić i wskazać na mapie tereny znajdujące się w rosyjskiej strefie wpływów,
- wyjaśnia, co sprzyjało rozwojowi gospodarczemu Stanów Zjednoczonych w XIX wieku,
- opisuje następstwa rewolucji lutowej w Rosji,
- zna i wyjaśnia znaczenie daty: 8.04.1861 r.,
- potrafi wskazać na mapie miejsca zesłań Polaków w XIX wieku.
- charakteryzuje zmiany w strukturze społeczeństwa polskiego w 2. połowie XIX wieku,
- wyjaśnia pojęcie: „Prowincja Poznańska”.
- charakteryzuje stosunek polskich partii politycznych do państw zaborczych,
- wyjaśnia, dlaczego kultura i sztuka polska rozwijała się najlepiej w Galicji.
- opisuje wydarzenia na Półwyspie Bałkańskim,

- wymienia główne przyczyny konfliktów między mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX wieku i umiejscawia je na politycznej mapie Europy i świata,
- potrafi wskazać na mapie i scharakteryzować działania wojenne głównych frontów I wojny światowej.
- charakteryzuje następstwa rewolucji rosyjskich dla Rosji i Europy,
- wyjaśnia pojęcie: dyktatura proletariatu.
- charakteryzuje stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej,
- przyporządkowuje polskie formacje wojskowe walczące u boku armii państw centralnych oraz Rosji,

OCENA BARDZO DOBRA

ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który posiada wiedzę i umiejętności z poszczególnych działów:

- identyfikuje najważniejsze wynalazki i odkrycia XIX wieku
- opisuje zmiany w poziomie życia różnych grup społecznych w XIX wieku na podstawie źródeł pisanych, ikonograficznych i statystycznych,
- zna i wyjaśnia pojęcie: motywy orientalne
- ocenia postanowienia kongresu wiedeńskiego, a także ich wpływ na kształtowanie się nowego porządku w Europie, uwzględniając decyzje kongresu w sprawie polskiej.
- wskazuje cele niemieckiego i włoskiego ruchu narodowego.
- przedstawia podłoże idei narodowych w Europie w 1. połowie XIX wieku,
- przedstawia postaci: Klemensa von Metternicha, Ludwika Filipa,
- wyjaśnia dokonania parlamentu frankfurckiego,
- wskazuje na mapie rozwój terytorialny Stanów Zjednoczonych w 1. połowie XIX wieku.
- ocenia osiągnięcia Królestwa Polskiego w dziedzinie gospodarki,
- opisuje cechy ustrojowe Wielkiego Księstwa Poznańskiego i Wolnego Miasta Krakowa.
- wyjaśnia międzynarodowe uwarunkowania wybuchu powstania listopadowego,
- wyjaśnia znaczenie dat i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1832 r., 1836 r.
- zna i wyjaśnia przyczyny upadku powstania krakowskiego,
- potrafi wyjaśnić znaczenie zdobyczy Wiosny Ludów dla ziem polskich.
- wymienia różnice w rozwoju kultury polskiej w zaborze rosyjskim, Wielkim Księstwie Poznańskim oraz w Galicji,
- wyjaśnia następstwa ekonomiczne i społeczne zastosowania wynalazków i odkryć.
- przedstawia nowe zjawiska kulturowe, w tym narodziny kultury masowej i przemiany obyczajowe,
- potrafi scharakteryzować nowe nurty w sztuce oraz wskazać różnice i podobieństwa występujące między nimi.
- potrafi opisać zmiany w życiu politycznym społeczeństw europejskich, które przyniosła Wiosna Ludów.
- wyjaśnia pojęcia: Międzynarodówka, marksiści, anarchiści, reformiści,
- charakteryzuje zmiany społeczne i gospodarcze spowodowane rozwojem przemysłu w XIX wieku,
- zna i wymienia hasła ruchu socjalistycznego opracowane przez Karola Marksa,
- wyjaśnia skutki zjednoczenia Włoch dla sytuacji politycznej w Europie,
- dostrzega i wymienia podobieństwa i różnice w procesie jednoczenia Niemiec i Włoch,
- opisuje system sojuszy niemieckich i ich wpływ na sytuację w Europie,
- wyjaśnia przyczyny i sytuuje w przestrzeni kierunki oraz zasięg ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIX w.,
- charakteryzuje ekspansję amerykańską w 2. połowie XIX wieku.
- wyjaśnia, na czym polegał sukces cywilizacyjny Japonii,
- wyjaśnia przyczyny reform w Rosji,
- charakteryzuje politykę Aleksandra Wielopolskiego wobec Rosji,
- rozróżnia bezpośrednie i długofalowe następstwa powstania styczniowego,
- wyjaśnia przyczyny zaostrzenia polityki wobec Polaków w zaborach rosyjskim i pruskim,
- wyjaśnia przyczyny podziału ruchu socjalistycznego na ziemiach polskich,
- ocenia osiągnięcia w kulturze, sztuce i szkolnictwie na ziemiach polskich w ostatnim półwieczu niewoli,
- potrafi wskazać na mapie państwa, które poszerzyły swoje granice w wyniku wojny bałkańskiej,
- charakteryzuje specyfikę działań wojennych, ze szczególnym uwzględnieniem nowych środków technicznych,

- wyjaśnia polityczne i społeczno--gospodarcze przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji w 1917 r.,
- wyjaśnia okoliczności przejęcia przez bolszewików władzy w Rosji,
- opisuje poglądy zwolenników różnych orientacji politycznych,
- ocenia wysiłek zbrojny Polaków na frontach I wojny światowej,

OCENA CELUJĄCA

Uczeń :

- wyjaśnia następstwa ekonomiczne i społeczne zastosowania odkryć naukowych i wynalazków XIX w,
- porównuje warunki polityczno--społeczne i gospodarcze na ziemiach polskich wcielonych do państw zaborczych,
- rozróżnia bezpośrednie i długofalowe następstwa powstania listopadowego,
- wyjaśnia przyczyny i skutki detronizacji Mikołaja I.
- przedstawia wpływ ugrupowań emigracyjnych na sytuację na ziemiach polskich,
- przedstawia okoliczności wcielenia Krakowa do Austrii,
- ocenia osiągnięcia Królestwa Polskiego w gospodarce, kulturze i szkolnictwie.
- wyjaśnia następstwa ekonomiczne i społeczne zastosowania najważniejszych wynalazków i odkryć w drugiej połowie XIX wieku,
- potrafi opisać z czego wynikały zmiany obyczajowości w drugiej połowie XIX wieku,
- określa rolę polityków włoskich: Wiktora Emanuela II, Camillo Cavoura, Giuseppe Garibaldiego, w procesie zjednoczenia Włoch.
- wyjaśnia wpływ Wiosny Ludów na sytuację na Węgrzech i w Austrii,
- wyjaśnia rolę Prus w procesie zjednoczenia Niemiec.
- ocenia pozytywne i negatywne skutki polityki kolonialnej z perspektywy europejskiej oraz kolonizowanych społeczności i państw.
- wyjaśnia, czym była i jakie cele miała ochrona.
- charakteryzuje dążenia niepodległościowe w latach 60. XIX wieku.
- porównuje warunki życia społeczeństwa w trzech zaborach w 2. Połowie XIX wieku, uwzględniając możliwości prowadzenia działalności społecznej i rozwoju narodowego,
- wyjaśnia, dlaczego doszło do powstania ruchu ludowego na terenie Galicji,
- wyjaśnia, dlaczego ruchy: socjalistyczny i ludowy, nie zdobyły dużego wpływu na terenie zaboru pruskiego.
- oobjaśnia tendencje w sztukach plastycznych i w architekturze,
- potrafi wyjaśnić, w jaki sposób polityka zagraniczna Niemiec przełomu XIX i XX wieku wpłynęła na układ sił w Europie.
- opisuje reakcję państw europejskich na wydarzenia w Rosji,
- wyjaśnia międzynarodowe uwarunkowania sprawy polskiej.
- wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do przekazania władzy Piłsudskiemu.